

Jhn

Chapter 1

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν
Ing wiwitan wonten sang Sabda, lan sang Sabda wonten kaliyan sang
[G1722](#) [G0746](#) [G1510](#) [G3588](#) [G3056](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3056](#) [G1510](#) [G4314](#) [G3588](#)
Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος.
Gusti-Allah, lan Gusti-Allah wonten sang Sabda.
[G2316](#) [G2532](#) [G2316](#) [G1510](#) [G3588](#) [G3056](#)

Ing kala purwa Sang Sabda iku ana, dene Sang Sabda iku nunggil karo Gusti Allah sarta Sang Sabda iku Gusti Allah.

2 Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν.
Punika wonten ing wiwitan kaliyan sang Gusti-Allah.
[G3778](#) [G1510](#) [G1722](#) [G0746](#) [G4314](#) [G3588](#) [G2316](#)

Wiwitane Panjenengane iku nunggil karo Gusti Allah.

3 πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο
sadaya lumantar Panjenenganipun dados, lan tanpa Panjenenganipun dados
[G3956](#) [G1223](#) [G0846](#) [G1096](#) [G2532](#) [G5565](#) [G0846](#) [G1096](#)
οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν.
boten satunggal ingkang sampun-dados.
[G3761](#) [G1520](#) [G3739](#) [G1096](#)

Samubarang kabeh dumadine dening Sang Sabda, lan samubarang kang dumadi ora ana sawiji-wijia kang ora didadekake dening Sang Sabda.

4 ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς
ing Panjenenganipun gesang wonten, lan sang gesang wonten sang pepadhang
[G1722](#) [G0846](#) [G2222](#) [G1510](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2222](#) [G1510](#) [G3588](#) [G5457](#)
τῶν ἀνθρώπων.
kang-kagungan manungsa.
[G3588](#) [G0444](#)

Sang Sabda kang kadunungan urip, sarta urip iku kang dadi pepadhanging manungsa.

5 καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ
lan sang pepadhang ing sang pepeteng sumunar, lan sang pepeteng punika
[G2532](#) [G3588](#) [G5457](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4653](#) [G5316](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4653](#) [G0846](#)
οὐ κατέλαβεν.
boten mangertos.
[G3756](#) [G2638](#)

Anadene Sang Padhang nelahi sajroning pepeteng, lan ora kalindhah dening pepeteng iku.

6 Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ
Dados manungsa ingkang-kautus saking Gusti-Allah, naminipun panjenenganipun
[G1096](#) [G0444](#) [G0649](#) [G3844](#) [G2316](#) [G3686](#) [G0846](#)

Ἰωάννης,
Yohanes.
[G2491](#)

Ana priya rawuh kautus dening Allah asmane Yokanan.

7 οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός,
punika rawuh kangge paseksen, supados nyekseni bab sang pepadhang,
[G3778](#) [G2064](#) [G1519](#) [G3141](#) [G2443](#) [G3140](#) [G4012](#) [G3588](#) [G5457](#)

ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ.
supados sadaya pitados lumantar panjenenganipun.
[G2443](#) [G3956](#) [G4100](#) [G1223](#) [G0846](#)

Rawuhe dadi seksi, kapatah neksemi bab Sang Padhang, supaya dadia lantaranane wong kabeh padha pracaya.

8 οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ
boten wonten panjenenganipun sang pepadhang, nanging supados nyekseni bab
[G3756](#) [G1510](#) [G1565](#) [G3588](#) [G5457](#) [G0235](#) [G2443](#) [G3140](#) [G4012](#)

τοῦ φωτός.
sang pepadhang.
[G3588](#) [G5457](#)

Panjenengane iku dudu Sang Padhang piyambak, mung kapatah neksemi bab Sang Pedhang.

9 Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον,
Wonten sang pepadhang sang sejati, ingkang madhangi saben manungsa,
[G1510](#) [G3588](#) [G5457](#) [G3588](#) [G0228](#) [G3739](#) [G5461](#) [G3956](#) [G0444](#)

ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.
ingkang-rawuh dhateng sang jagad.
[G2064](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2889](#)

Sang Padhang kang sajati kang madhangi saben wong, iku lagi ngrawuhi jagad.

10 ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο,
ing sang jagad wonten, lan sang jagad lumantar Panjenenganipun dados,
[G1722](#) [G3588](#) [G2889](#) [G1510](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2889](#) [G1223](#) [G0846](#) [G1096](#)

καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω.
lan sang jagad Panjenenganipun boten tepang.
[G2532](#) [G3588](#) [G2889](#) [G0846](#) [G3756](#) [G1097](#)

Panjenengane wus ana ing jagad, dhasar jagad iku dumadine iya dening Panjenengane, nanging jagad iku ora wanuh marang Panjenengane.

11 εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι
dhateng sang kagunganipun-piyambak rawuh, lan sang kagunganipun-piyambak
[G1519](#) [G3588](#) [G2398](#) [G2064](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2398](#)

αὐτὸν οὐ παρέλαβον;
Panjenenganipun boten nampi.
[G0846](#) [G3756](#) [G3880](#)

Rawuhe murugi kagugane, nanging para kagugane iku ora gelem nampani.

- 12 ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς
 pinten-pinten nanging nampi Panjenenganipun, maringi dhateng-piyambakipun
[G3745](#) [G1161](#) [G2983](#) [G0846](#) [G1325](#) [G0846](#)
- ἐξουσίαν, τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ
 panguwasa, putra Gusti-Allah dados, dhateng-ingkang pitados dhateng sang
[G1849](#) [G5043](#) [G2316](#) [G1096](#) [G3588](#) [G4100](#) [G1519](#) [G3588](#)
- ὄνομα αὐτοῦ,
 asma Panjenenganipun,
[G3686](#) [G0846](#)

Nanging sapa bae kang nampani Panjenengane iku diparingi wewenang dadi para putraning Allah iya iku kang padha pracaya marang asmane,

- 13 οἱ οὐκ ἔξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ
 ingkang boten saking rah, boten-ugi saking karsa daging, boten-ugi
[G3739](#) [G3756](#) [G1537](#) [G0129](#) [G3761](#) [G1537](#) [G2307](#) [G4561](#) [G3761](#)
- ἐκ θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.
 saking karsa priya, nanging saking Gusti-Allah kalairaken.
[G1537](#) [G2307](#) [G0435](#) [G0235](#) [G1537](#) [G2316](#) [G1080](#)

kang laire ora saka ing getih, iya ora saka pakaremaning daging utawa saka karepe wong lanang, nanging saka ing Allah.

- 14 Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ
 Lan sang Sabda daging dados, lan dedalem ing antawis-kita, lan
[G2532](#) [G3588](#) [G3056](#) [G4561](#) [G1096](#) [G2532](#) [G4637](#) [G1722](#) [G1473](#) [G2532](#)
- ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ
 kita-mirsani sang kamulyaning Panjenenganipun, kamulyan kados ontang-anting saking
[G2300](#) [G3588](#) [G1391](#) [G0846](#) [G1391](#) [G5613](#) [G3439](#) [G3844](#)
- Πατρὸς, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.
 Sang-Rama, kebak sih-rahmat lan kayekten.
[G3962](#) [G4134](#) [G5485](#) [G2532](#) [G0225](#)

Anadene Sang Sabda wus dadi daging sarta makuwon ana ing antara kita, lan aku wus padha nyawang kamulyane, iya iku kamulyan kang kaparingake marang Panjenengane kang jumeneng Putrane ontang-anting Sang Rama, kang kapenuhan ing sih-rahmat lan kayekten.

- 15 Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγεν, λέγων, Οὗτος ἦν
 Yohanes nyekseni bab Panjenenganipun, lan nguwuh, ngendika, Punika wonten
[G2491](#) [G3140](#) [G4012](#) [G0846](#) [G2532](#) [G2896](#) [G3004](#) [G3778](#) [G1510](#)
- ὃν εἶπον, Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ἔμπροσθέν μου
 ingkang kula-criyosaken, Sang wingking kula rawuh, ngajeng kula
[G3739](#) [G3004](#) [G3588](#) [G3694](#) [G1473](#) [G2064](#) [G1715](#) [G1473](#)
- γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.
 sampun-dados, amargi ingkang-rumiyin kula wonten.
[G1096](#) [G3754](#) [G4413](#) [G1473](#) [G1510](#)

Nabi Yokanan nekse ni mungguh Panjenengane sarta nguwuh-uwuh, pangandikane: "Iya iki kang dakkarepake nalika aku pitutur mangkene: Kang rawuh nungka aku iku wus ngrumiyini aku, amarga anane sadurunge aku."

16 ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν καὶ
 amargi saking sang katugelanipun Panjenenganipun, kita sadaya nampi lan
[G3754](#) [G1537](#) [G3588](#) [G4138](#) [G0846](#) [G1473](#) [G3956](#) [G2983](#) [G2532](#)

χάριν ἀντὶ χάριτος.
 sih-rahmat gantos sih-rahmat.
[G5485](#) [G0473](#) [G5485](#)

| Saka ing kasampurnane kita kabeh wus tanpa ganjaran sih mawantu-wantu.

17 ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη; ἡ χάρις καὶ
 amargi sang angger-angger lumantar Musa kaparingaken; sang sih-rahmat lan
[G3754](#) [G3588](#) [G3551](#) [G1223](#) [G3475](#) [G1325](#) [G3588](#) [G5485](#) [G2532](#)

ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.
 sang kayekten lumantar Yésus Kristus dados.
[G3588](#) [G0225](#) [G1223](#) [G2424](#) [G5547](#) [G1096](#)

| Sabab angger-angger iku anggone kaparingake lantaran Nabi Musa, dene sih-rahmat lan kayekten iku dumadine dening Sang Yesus Kristus.

18 Θεὸν οὐδεὶς ἐώρακεν πώποτε; μονογενὴς Θεὸς,
 Gusti-Allah boten-wonten-satunggal sampun-mirsani nate; ontang-anting Gusti-Allah,
[G2316](#) [G3762](#) [G3708](#) [G4455](#) [G3439](#) [G2316](#)

ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος
 sang ingkang-wonten ing sang pangkon kang-kagungan Sang-Rama, Panjenenganipun
[G3588](#) [G1510](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2859](#) [G3588](#) [G3962](#) [G1565](#)

ἐξηγήσατο.
 sampun-nerangaken.
[G1834](#)

| Ora ana wong siji-sijia kang wus tau weruh Gusti Allah. Sang Putra ontang-anting kang ana ing pangkone Sang Rama, iku kang nerangake kawontenane.

19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν
 Lan punika punika sang paseksen kang-kagungan Yohanes, nalika ngutus
[G2532](#) [G3778](#) [G1510](#) [G3588](#) [G3141](#) [G3588](#) [G2491](#) [G3753](#) [G0649](#)

πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων, ἱερεῖς καὶ
 dhateng panjenenganipun sang tiyang-Yahudi saking Yerusalem, imam lan
[G4314](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2453](#) [G1537](#) [G2414](#) [G2409](#) [G2532](#)

Λευίτας, ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν, Σὺ τίς εἶ;
 tiyang-Lewi, supados nyuwun-pirsa panjenenganipun, Panjenengan sinten punika?
[G3019](#) [G2443](#) [G2065](#) [G0846](#) [G4771](#) [G5101](#) [G1510](#)

| Iki paseksene Nabi Yokanan nalika wong Yahudi saka ing Yerusalem kongkonan para imam lan para wong Lewi, dikon matur pitakon: "Panjenengan punika sinten?"

20 καὶ ὠμολόγησεν καὶ οὐκ ἠρνήσατο, καὶ ὠμολόγησεν ὅτι, Ἐγὼ οὐκ
 lan ngaken lan boten nyelaki, lan ngaken bilih, Kula boten
[G2532](#) [G3670](#) [G2532](#) [G3756](#) [G0720](#) [G2532](#) [G3670](#) [G3754](#) [G1473](#) [G3756](#)

εἰμὶ ὁ Χριστός.
 punika sang Kristus.
[G1510](#) [G3588](#) [G5547](#)

| Nabi Yokanan ngaken kanthi bares: "Aku iki dudu Sang Kristus."

21 καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, Τί οὖν? σὺ Ἠλίας εἶ?
lan pados-nyuwun-pirsa panjenenganipun, Menapa lajeng? panjenengan Elia punika?
[G2532](#) [G2065](#) [G0846](#) [G5101](#) [G3767](#) [G4771](#) [G2243](#) [G1510](#)

καὶ λέγει, Οὐκ εἰμί. Ὁ προφήτης εἶ σύ? καὶ ἀπεκρίθη,
lan ngendika, Boten punika. Sang nabi punika panjenengan? lan mangsuli,
[G2532](#) [G3004](#) [G3756](#) [G1510](#) [G3588](#) [G4396](#) [G1510](#) [G4771](#) [G2532](#) [G0611](#)

Οὐ.
Boten.
[G3756](#)

Pitakone kongkonan: “Manawi makaten panjenengan punika sinten? Punapa Nabi Elia?” Paring wangsulane Nabi Yokanan: “Dudu.”

22 εἶπαν οὖν αὐτῷ, Τίς εἶ? ἵνα ἀπόκρισιν δῶμεν
ngendika lajeng dhateng-panjenenganipun, Sinten punika? supados wangsulan maringi
[G3004](#) [G3767](#) [G0846](#) [G5101](#) [G1510](#) [G2443](#) [G0612](#) [G1325](#)

τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς: τί λέγεις περὶ
dhateng-ingkang ngutus kita: menapa panjenengan-ngendika bab
[G3588](#) [G3992](#) [G1473](#) [G5101](#) [G3004](#) [G4012](#)

σεαυτοῦ?
panjenengan-piyambak?
[G4572](#)

Ing kono ature kongkonan: “Panjenengan punika sinten, supados kula sami saged mratelakaken dhateng ingkang kengkenan kula. Pengaken panjenengan tumrap sarira panjenengan kadospundi?”

23 ἔφη, Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,
panjenenganipun-ngendika, Kula swara ingkang-nguwuh ing sang ara-ara-samun,
[G5346](#) [G1473](#) [G5456](#) [G0994](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2048](#)

Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης.
Lencengna sang margi kang-kagungan-Gusti, kados ngendika Yesaya sang nabi.
[G2116](#) [G3588](#) [G3598](#) [G2962](#) [G2531](#) [G3004](#) [G2268](#) [G3588](#) [G4396](#)

Pangandikane Nabi Yokanan: “Aku iki swarane wong kang nguwuh-uwuh ana ing pasamunan: Padha ngcengna margi ambah-ambahane Pangeran! Kaya kang wus dipangandikakake dening Nabi Yesaya.”

24 Καὶ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων.
Lan ingkang-kautus wonten saking sang tiyang-Farisi.
[G2532](#) [G0649](#) [G1510](#) [G1537](#) [G3588](#) [G5330](#)

Mungguh ing antarane para kongkonan mau ana wonge Farisi sawatara.

25 καὶ ἠρώτησαν αὐτόν καὶ εἶπαν αὐτῷ,
lan pados-nyuwun-pirsa panjenenganipun lan ngendika dhateng-panjenenganipun,
[G2532](#) [G2065](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3004](#) [G0846](#)

Τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς, οὐδὲ
Menapa lajeng mbaptis, menawi panjenengan boten punika sang Kristus, boten-ugi
[G5101](#) [G3767](#) [G0907](#) [G1487](#) [G4771](#) [G3756](#) [G1510](#) [G3588](#) [G5547](#) [G3761](#)

Ἠλίας, οὐδὲ ὁ προφήτης?
Elia, boten-ugi sang nabi?
[G2243](#) [G3761](#) [G3588](#) [G4396](#)

Iku banjur nyuwun pirsa maneh: “Manawi panjenengan sanes Sang Kristus, sanes Nabi Elia, sanes nabi ingkang sami kula antos-antos, punapaa dene panjenengan kok mawi mbaptis?”

- 26 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων, Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι;
 mangsuli dhateng-piyambakipun sang Yohanes ngendika, Kula mbaptis ing toya;
[G0611](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2491](#) [G3004](#) [G1473](#) [G0907](#) [G1722](#) [G5204](#)
- μέσος ὑμῶν ἔστηκεν ὄν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε,
 ing-tengah panjenengan-sadaya jumeneng ingkang panjenengan-sadaya boten tepang,
[G3319](#) [G4771](#) [G2476](#) [G3739](#) [G4771](#) [G3756](#) [G1492](#)

Nabi Yokanan mangsuli, pangandikane: “Aku iki anggonku mbaptis nganggo banyu, nanging wus ana kang jumeneng ing tengahmu, kowe padha ora weruh,

- 27 ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, οὐ εἰμι ἐγὼ ἄξιος, ἵνα
 sang wingking kula rawuh, ingkang boten punika kula pantes, supados
[G3588](#) [G3694](#) [G1473](#) [G2064](#) [G3739](#) [G3756](#) [G1510](#) [G1473](#) [G0514](#) [G2443](#)
- λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος.
 ngeculaken Panjenenganipun sang tali kang-kagungan trumrah.
[G3089](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2438](#) [G3588](#) [G5266](#)

iya iku kang rawuhe nungka aku. Ambok nguculi jangeting trumrahe bae aku ora patut.”

- 28 Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου
 Punika ing Betania dados, sabrang kang-kagungan Yordan, wonten-pundi
[G3778](#) [G1722](#) [G0963](#) [G1096](#) [G4008](#) [G3588](#) [G2446](#) [G3699](#)
- ἦν ὁ Ἰωάννης βαπτίζων.
 wonten sang Yohanes mbaptis.
[G1510](#) [G3588](#) [G2491](#) [G0907](#)

Mungguh kelakone iku mau ana ing Betania, ing sabrange bengawan Yarden, panggonane Nabi Yokanan mbaptis.

- 29 Τῇ ἐπαύριον βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ
 Ing énjingipun mirsani sang Yésus rawuh dhateng panjenenganipun, lan
[G3588](#) [G1887](#) [G0991](#) [G3588](#) [G2424](#) [G2064](#) [G4314](#) [G0846](#) [G2532](#)
- λέγει, Ἴδε ὁ Ἄμνός τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν
 ngendika, Lah sang Cempé kang-kagungan Gusti-Allah, sang ingkang-nanggal sang
[G3004](#) [G3708](#) [G3588](#) [G0286](#) [G3588](#) [G2316](#) [G3588](#) [G0142](#) [G3588](#)
- ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου.
 dosa kang-kagungan jagad.
[G0266](#) [G3588](#) [G2889](#)

Esuke Nabi Yokanan mirsa Gusti Yesus murugi, Nabi Yokanan mau banjur ngandika: “Delengen iku Cempening Allah kang ngilangi dosane jagad.

- 30 οὗτός ἐστιν ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον, Ὅπισω μου ἔρχεται ἀνὴρ,
 punika punika bab ingkang kula criyosaken, Wingking kula rawuh priya,
[G3778](#) [G1510](#) [G5228](#) [G3739](#) [G1473](#) [G3004](#) [G3694](#) [G1473](#) [G2064](#) [G0435](#)
- ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.
 ingkang ngajeng kula sampun-dados, amargi ingkang-rumiyin kula wonten.
[G3739](#) [G1715](#) [G1473](#) [G1096](#) [G3754](#) [G4413](#) [G1473](#) [G1510](#)

Iya Panjenengane iku kang dakkarepake nalika aku kandha mangkene: Ana priya rawuh nungka aku, kang wus ngrumiyini aku, amarga anane sadurunge aku.

31 κάγω οὐκ ἤδειν αὐτόν; ἀλλ' ἵνα φανερωθῆ τῷ
lan-kula boten tepang Panjenenganipun; nanging supados kaketingalaken dhateng-sang
[G2504](#) [G3756](#) [G1492](#) [G0846](#) [G0235](#) [G2443](#) [G5319](#) [G3588](#)
Ἰσραήλ, διὰ τοῦτο, ἦλθον ἐγὼ ἐν ὕδατι βαπτίζων.
Israel, mila punika, rawuh kula ing toya mbaptis.
[G2474](#) [G1223](#) [G3778](#) [G2064](#) [G1473](#) [G1722](#) [G5204](#) [G0907](#)

Ing maune aku iya ora wanuh marang Panjenengane, nanging supaya Panjenengane kalairna marang Banisrael, mulane tekaku nganggo mbaptis ing banyu.”

32 Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων, ὅτι Τεθέαμαι τὸ Πνεῦμα, καταβαῖνον
Lan nyekseni Yohanes ngendika, bilih Kula-mirsani sang Roh, tumurun
[G2532](#) [G3140](#) [G2491](#) [G3004](#) [G3754](#) [G2300](#) [G3588](#) [G4151](#) [G2597](#)
ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν.
kados manuk-dara saking swarga, lan lenggah wonten Panjenenganipun.
[G5613](#) [G4058](#) [G1537](#) [G3772](#) [G2532](#) [G3306](#) [G1909](#) [G0846](#)

Lan maneh paseksene Nabi Yokanan mangkene: “Aku wus ndeleng Roh tumedhak saka ing swarga kaya manuk dara, dedalem ing sarirane.

33 κάγω οὐκ ἤδειν αὐτόν; ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν
lan-kula boten tepang Panjenenganipun; nanging sang ingkang-ngutus kula mbaptis
[G2504](#) [G3756](#) [G1492](#) [G0846](#) [G0235](#) [G3588](#) [G3992](#) [G1473](#) [G0907](#)
ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν, Ἐφ' ὃν ἂν
ing toya, Panjenenganipun dhateng-kula ngendika, Wonten ingkang nate
[G1722](#) [G5204](#) [G1565](#) [G1473](#) [G3004](#) [G1909](#) [G3739](#) [G0302](#)
Ἰδης τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν,
panjenengan-mirsani sang Roh tumurun lan lenggah wonten Panjenenganipun,
[G3708](#) [G3588](#) [G4151](#) [G2597](#) [G2532](#) [G3306](#) [G1909](#) [G0846](#)
οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.
punika punika sang ingkang-mbaptis ing Roh Suci.
[G3778](#) [G1510](#) [G3588](#) [G0907](#) [G1722](#) [G4151](#) [G0040](#)

Maune aku iya ora wanuh karo Panjenengane, nanging kang ngutus aku mbaptisi ing banyu, wus ngandika marang aku: Manawa sira weruh Roh iku nedhaki sawijining wong lan dedalem ing sarirane Wong mau, iya iku kang bakal mbaptis sarana Roh Suci.

34 κάγω ἑώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς
lan-kula sampun-mirsani, lan sampun-nyekseni bilih punika punika sang Putra
[G2504](#) [G3708](#) [G2532](#) [G3140](#) [G3754](#) [G3778](#) [G1510](#) [G3588](#) [G5207](#)
τοῦ Θεοῦ.
kang-kagungan Gusti-Allah.
[G3588](#) [G2316](#)

Anadene aku wus ndeleng lan nek seni yen iku Putraning Allah.”

35 Τῆ ἐπαύριον πάλιν εἰστήκει ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν
Ing énjingipun malih jumeneng sang Yohanes, lan saking sang murid
[G3588](#) [G1887](#) [G3825](#) [G2476](#) [G3588](#) [G2491](#) [G2532](#) [G1537](#) [G3588](#) [G3101](#)
αὐτοῦ δύο.
panjenenganipun kalih.
[G0846](#) [G1417](#)

Esuke Nabi Yokanan jumeneng ana ing papan kono maneh, karo sakabate loro.

36 καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι, λέγει, Ἴδε ὁ Ἄμνός
lan ningali sang Yésus mlampah, ngendika, Lah sang Cempé
[G2532](#) [G1689](#) [G3588](#) [G2424](#) [G4043](#) [G3004](#) [G3708](#) [G3588](#) [G0286](#)

τοῦ Θεοῦ!
kang-kagungan Gusti-Allah!
[G3588](#) [G2316](#)

Nalika padha weruh Gusti Yesus langkung, Nabi Yokanan ngandika: “Lah iku Cempening Allah!”

37 καὶ ἤκουσαν οἱ δύο μαθηταὶ αὐτοῦ λαλοῦντος, καὶ ἠκολούθησαν
lan mireng sang kalih murid panjenenganipun ngendika, lan ndherek
[G2532](#) [G0191](#) [G3588](#) [G1417](#) [G3101](#) [G0846](#) [G2980](#) [G2532](#) [G0190](#)

τῷ Ἰησοῦ.
sang Yésus.
[G3588](#) [G2424](#)

Sakabate loro mau padha krungu anggone Nabi Yokanan ngandika mangkono iku, banjur ndherekake tindake Gusti Yesus.

38 στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας,
nolèh nanging sang Yésus, lan mirsani piyambakipun ndherek,
[G4762](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2424](#) [G2532](#) [G2300](#) [G0846](#) [G0190](#)

λέγει αὐτοῖς, Τί ζητεῖτε? οἱ δὲ εἶπαν
ngendika dhateng-piyambakipun, Menapa panjenengan-padosi? sang nanging ngendika
[G3004](#) [G0846](#) [G5101](#) [G2212](#) [G3588](#) [G1161](#) [G3004](#)

αὐτῷ, Ῥαββὶ -- ὁ λέγεται μεθερμηνευόμενον, Διδάσκαλε --
dhateng-Panjenenganipun, Rabbi— ingkang dipun-sebat dipun-jarwakaken, Guru—
[G0846](#) [G4461](#) [G3739](#) [G3004](#) [G3177](#) [G1320](#)

ποῦ μένεις?
wonten-pundi Panjenengan-dedalem?
[G4226](#) [G3306](#)

Gusti Yesus tumuli noleh mirsa yen sakabat mau padha ndherekake, banjur didangu: “Kowe padha golek apa?” Unjuke kang didangu: “Rabbi (tegese: Guru), pakendelan Paduka wonten ing pundi?”

39 λέγει αὐτοῖς, Ἔρχεσθε καὶ ὄψεσθε. ἦλθαν οὖν καὶ εἶδαν
ngendika dhateng-piyambakipun, Rawuha lan mirsanana. rawuh lajeng lan mirsani
[G3004](#) [G0846](#) [G2064](#) [G2532](#) [G3708](#) [G2064](#) [G3767](#) [G2532](#) [G3708](#)

ποῦ μένει; καὶ παρ’ αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην.
wonten-pundi dedalem; lan kaliyan Panjenenganipun dedalem sang dinten punika.
[G4225](#) [G3306](#) [G2532](#) [G3844](#) [G0846](#) [G3306](#) [G3588](#) [G2250](#) [G1565](#)

ᾧρα ἦν ὡς δεκάτη.
jam wonten kirang-langkung kaping-sedasa.
[G5610](#) [G1510](#) [G5613](#) [G1182](#)

Pangandikane Gussti Yesus: “Ayo, kowe bakal padha weruh!” Tumuli padha mara lan weruh marang pakendelane, sarta ing dina iku banjur padha tetunggalan karo Panjenengane, dene mungguh wayahe iku watara jan papat.

40 Ἦν Ἀνδρέας, ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, εἷς ἐκ τῶν δύο
Wonten Andréas, sang sadherekipun Simon Pétrus, satunggal saking sang kalih
[G1510](#) [G0406](#) [G3588](#) [G0080](#) [G4613](#) [G4074](#) [G1520](#) [G1537](#) [G3588](#) [G1417](#)

τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου, καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ.
sang ingkang-mireng saking Yohanes, lan ingkang-ndherek Panjenenganipun.
[G3588](#) [G0191](#) [G3844](#) [G2491](#) [G2532](#) [G0190](#) [G0846](#)

Dene sakabat loro kang wus krungu pangandikane Nabi Yokanan banjur ndherekake Gusti Yesus iku, kang siji yaiku Andreas, sadulure Simon Petrus.

- 41 εὕρισκει οὗτος πρῶτον τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον
nemokaken piyambakipun rumiyin sang sadherekipun sang piyambakipun-piyambak
[G2147](#) [G3778](#) [G4412](#) [G3588](#) [G0080](#) [G3588](#) [G2398](#)
- Σίμωνα, καὶ λέγει αὐτῷ, Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, ὃ
Simon, lan ngendika dhateng-panjenenganipun, Kita-nemokaken sang Mésias, ὃ ingkang
[G4613](#) [G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G2147](#) [G3588](#) [G3323](#) [G3739](#)
- ἐστιν μεθερμηνευόμενον Χριστός.
punika dipun-jarwakaken Kristus.
[G1510](#) [G3177](#) [G5547](#)

Dhisike Andreas ketemu karo Simon, sadulure, banjur dikandhani: "Aku wus padha ketemu karo Sang Mesih (teges: Kristus)."

- 42 ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ἐμβλέψας αὐτῷ, ὁ
ngasta panjenenganipun dhateng sang Yésus. ningali panjenenganipun, sang
[G0071](#) [G0846](#) [G4314](#) [G3588](#) [G2424](#) [G1689](#) [G0846](#) [G3588](#)
- Ἰησοῦς εἶπεν, Σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάννου; σὺ
Yésus ngendika, Panjenengan punika Simon sang putranipun Yohanes; panjenengan
[G2424](#) [G3004](#) [G4771](#) [G1510](#) [G4613](#) [G3588](#) [G5207](#) [G2491](#) [G4771](#)
- κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος.
badhé-dipun-sebat Kéfas, ὃ ingkang dipun-jarwakaken Pétrus.
[G2564](#) [G2786](#) [G3739](#) [G2059](#) [G4074](#)

Simon mau tumuli diirid menyang ngarsane Gusti Yesus. Gusti Yesus banjur mandeng Simon sarta ngandika: "Kowe iku Simon anake Yokanan. Kowe bakal dijenengake Kefas (teges: Petrus)"

- 43 Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ἐξελεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ εὕρισκει
Ing énjingipun karsa medal dhateng sang Galiléa, lan nemokaken
[G3588](#) [G1887](#) [G2309](#) [G1831](#) [G1519](#) [G3588](#) [G1056](#) [G2532](#) [G2147](#)
- Φίλιππον. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἄκολούθει μοι.
Filipus. lan ngendika dhateng-panjenenganipun sang Yésus, Ndhereka Kula.
[G5376](#) [G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G0190](#) [G1473](#)

Esuke maneh Gusti Yesus karsa tindak menyang ing tanah Galilea. Panjenengane pinanggih karo Filipus, banjur ngandika: "Melua Aku!"

- 44 ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου
wonten nanging sang Filipus saking Betsaida, saking sang kitha Andréas
[G1510](#) [G1161](#) [G3588](#) [G5376](#) [G0575](#) [G0966](#) [G1537](#) [G3588](#) [G4172](#) [G0406](#)
- καὶ Πέτρου.
lan Pétrus.
[G2532](#) [G4074](#)

Filipus mau wong saka ing Betsaida, kuthane Andreas lan Petrus.

45 εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ, καὶ λέγει αὐτῷ,
 nemokaken Filipus sang Natanaèl, lan ngendika dhateng-panjenenganipun,
[G2147](#) [G5376](#) [G3588](#) [G3482](#) [G2532](#) [G3004](#) [G0846](#)

Ἦν ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται,
 Ingkang dipun-serat Musa ing sang angger-angger lan sang para-nabi,
[G3739](#) [G1125](#) [G3475](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3551](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4396](#)

εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ, τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ.
 kita-nemokaken, Yésus putranipun kang-kagungan Yusuf, sang saking Nasarèt.
[G2147](#) [G2424](#) [G5207](#) [G3588](#) [G2501](#) [G3588](#) [G0575](#) [G3478](#)

Filipus ketemu Natanael, banjur dituturi mangkene: “Aku wus padha ketemu karo kang kasebutake dening Nabi Musa sajroning Toret sarta dening para nabi, iya iku Gusti Yesus putrane Bapak Yusuf, saka ing Nasaret.”

46 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ, Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι
 lan ngendika dhateng-panjenenganipun Natanaèl, Saking Nasarèt saged satunggal
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3482](#) [G1537](#) [G3478](#) [G1410](#) [G5100](#)

ἀγαθὸν εἶναι? λέγει αὐτῷ ὁ Φίλιππος, Ἔρχου καὶ
 saé wonten? ngendika dhateng-panjenenganipun sang Filipus, Rawuha lan
[G0018](#) [G1510](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G5376](#) [G2064](#) [G2532](#)

Ἴδε.
 pirsanana.
[G3708](#)

Pangucap Natanael: “Saka Nasaret apa ana barang kang becik?”

47 εἶδεν <ὁ> Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν, καὶ
 mirsani sang Yésus sang Natanaèl rawuh dhateng Panjenenganipun, lan
[G3708](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3588](#) [G3482](#) [G2064](#) [G4314](#) [G0846](#) [G2532](#)

λέγει περὶ αὐτοῦ, Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλῆτης, ἐν ᾧ δόλος
 ngendika bab panjenenganipun, Lah temen-temen tiyang-Israel, ing ingkang apus
[G3004](#) [G4012](#) [G0846](#) [G3708](#) [G0230](#) [G2475](#) [G1722](#) [G3739](#) [G1388](#)

οὐκ ἔστιν.
 boten wonten.
[G3756](#) [G1510](#)

Wangsulane Filipus: “Ayo, ndelenga!” Bareng Gusti Yesus mirsa Natanael sowan ing ngarsane, banjur ngandika bab dheweke: “Lah, iku wong Israel sajati, kang ora kadunungan cidra.”

48 λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ, Πόθεν με γινώσκεις?
 ngendika dhateng-Panjenenganipun Natanaèl, Saking-pundi kula Panjenengan-terpang?
[G3004](#) [G0846](#) [G3482](#) [G4159](#) [G1473](#) [G1097](#)

ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Πρὸ τοῦ
 mangsuli Yésus lan ngendika dhateng-panjenenganipun, Sadèrèngipun sang
[G0611](#) [G2424](#) [G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G4253](#) [G3588](#)

σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν, εἶδόν
 panjenengan Filipus nimbali, wonten sangandhaping sang wit-ara, Kula-mirsani
[G4771](#) [G5376](#) [G5455](#) [G1510](#) [G5259](#) [G3588](#) [G4808](#) [G3708](#)

σε.
 panjenengan.
[G4771](#)

Natanael banjur munjuk: “Paduka nguningani kawula saking pundi?” Gusti Yesus mangsuli pangandikane: “Sadurunge kowe diajak dening Filipus, Aku weruh kowe ana ing sangisore wit anjir.”

49 ἀπεκρίθη αὐτῷ Ναθαναήλ, ῥαββί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς
 mangsuli dhateng-Panjenenganipun Natanaël, Rabbi, Panjenengan punika sang Putra
[G0611](#) [G0846](#) [G3482](#) [G4461](#) [G4771](#) [G1510](#) [G3588](#) [G5207](#)

τοῦ Θεοῦ, σὺ Βασιλεὺς εἶ τοῦ Ἰσραήλ.
 kang-kagungan Gusti-Allah, Panjenengan Ratuning punika kang-kagungan Israel.
[G3588](#) [G2316](#) [G4771](#) [G0935](#) [G1510](#) [G3588](#) [G2474](#)

Natanael munjuk maneh: “Dhuh Rabbi, paduka punika Putranipun Allah, Paduka punika Ratunipun Israel.”

50 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὅτι εἶπόν
 mangsuli Yésus lan ngendika dhateng-panjenenganipun, Amargi Kula-criyosaken
[G0611](#) [G2424](#) [G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3754](#) [G3004](#)

σοι, ὅτι εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς,
 dhateng-panjenengan, bilih Kula-mirsani panjenengan sangandhaping sang wit-ara,
[G4771](#) [G3754](#) [G3708](#) [G4771](#) [G5270](#) [G3588](#) [G4808](#)

πιστεύεις? μείζω τούτων ὄψη.
 panjenengan-pitados? ingkang-langkung-ageng tinimbang-punika panjenengan-badhé-mirsani.
[G4100](#) [G3173](#) [G3778](#) [G3708](#)

Gusti Yesus mangsuli pangandikane: “Olehmu percaya iku apa awit anggon-Ku pitutur ing kowe: Aku weruh kowe ana ing sangisore wit anjir? Kowe bakal weruh lelakon-lelakon kang luwih elok katimbang karo iku.”

51 καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
 lan ngendika dhateng-panjenenganipun, Temen, temen Kula-ngendika
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G0281](#) [G0281](#) [G3004](#)

ὕμῃν, ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγῶτα, καὶ τοὺς
 dhateng-panjenengan, panjenengan-badhé-mirsani sang langit kabikak, lan sang
[G4771](#) [G3708](#) [G3588](#) [G3772](#) [G0455](#) [G2532](#) [G3588](#)

ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν
 malaékat kang-kagungan Gusti-Allah minggah lan tumurun wonten sang
[G0032](#) [G3588](#) [G2316](#) [G0305](#) [G2532](#) [G2597](#) [G1909](#) [G3588](#)

Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.
 Putra kang-kagungan manungsa.
[G5207](#) [G3588](#) [G0444](#)

Banjur dipangandikani dening Gusti Yesus mangkene: “Satemene pitutur-Ku ing kowe, kowe bakal padha weruh langit menga, lan para malaekating Allah padha mudhun lan munggah marang Putraning Manungsa.”